

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.

Scriitori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil., rândul cu litere garmond.

E timpul suprem!..

De Georg Fleștiariu,
maior ces. și reg. în retr.

I.

Era de prevăzut, și eu am arătat în mod clar cu luni de zile mai nainte, în articolele mele de ziar, că sfârșitul răsboiului din Balcani, pentru noi atât de tragic în toată privința, înseamnă abia începutul adverătei groaze mari de răsboiu. Deurgerea și rezultatul răsboiului din Balcani, efectele, urmările produse și înfrângerile diplomației noastre, curate ca lumina soarelui, pe toate liniile, desorganisarea politică internă, existență și acuma la noi, certurile naționale, devenite tot mai desperate, cum și politica neîntreruptă, nesuportabilă și greșită de neînreprățire, de desnaționalisare, din Ungaria, care singură a putut avea de rezultat atentatul din urmă dela Dobrițin, — toate acestea încurajază pe contrarii noștri și-i îndeamnă să meargă pe calea pe care au apucat, în contra noastră, pentru a se apropia cu grăbire mare de scopul pe care'l au în vedere, — *sdrobirea noastră*.

Timpul și constelațiunea politică, cum și gruparea de forțe din Balcani, creată din vina politicei noastre interne și externe, cu totul în defavorul Austro-Ungariei, sunt atât de prielnice de present pentru contrariul nostru, încât numai miopia politică, numai desăvârșita lipsă de prevedere, ori apoi indiferentismul indolent și nepăsarea față de soarta monarhiei mai poate se sugereze credință, că contrariul nu va folosi buna ocasiune și nu va căuta să înghită porumbii fripi, cari i se trimit deadreptul în gură din partea diplomației noastre dela Viena.

Numai cei ce fac politică de ștrău nu vor putea înțelege nici as-

tăzi încă, cumcă după sdrobirea Turciei, — armata noastră cea puternică în Balcani, — și după înstreinarea României, urmată din singura vină a politicei noastre interne maghiare și a diplomației noastre maghiarizate, ori maghiarofile, precum și după renunțarea noastră de bună voie dela Sangiac; Balcanii pentru noi sunt perduți și puternicul nostru front dela sudost e cu totul apăsat. Chiar și numai aceasta înfrângere politică reclamă o groaznică înmulțire de armată, înființarea de cel puțin patru coruri noi de armată, încă și pentru casul, dacă România rămâne neutrală.

Iar dacă s-ar întâmpla să succedă politicei maghiare de neînreprățire, eseriată asupra Românilor din Ungaria, precum și «îscusinței» diplomației noastre maghiarizate, ca să împingă România cu totul pe partea Rusiei: atunci avem trebuință încă de alte cinci coruri de armată.

Spuneam încă în vara trecută, într'un articol de ziar, că noi am pierdut România cu ale ei cinci coruri de armată, fără a fi căștigat în schimb nici măcar o companie de Bulgari pe partea noastră. În situația aceasta, durere, nu s'a făcut până astăzi nici o schimbare, cum nu s'a schimbat întrun nimică nici situația neprielnică a Românilor din Ungaria. Infrumusețările diplomatice, ori chiar negarea faptelor, negarea realității triste, esistente, nu folosesc monarhiei nimică. Pot se fie de folos pentru moment persoanelor, dar causei — nu!

Am ajuns însă acolo, că nici nu se mai poate înfrumuseță nimică, și nici se mai poate ascunde nimică. Lumina adevărului resfiră negura, în care e învelit sistemul de mușamalizare, și ne apare în întreaga ei ființă situația adevărată, extrem de critică, în care ne aflăm noi astăzi, și care în modul cel mai imperios pretinde dela noi să ne punem fără amânare pe lucru și

să ne pregătim pentru zilele serioase, cari se văd apropiindu-se de noi, făcând două lucruri grabnice: *împăcarea cu naționalitatele și înarmarea miliei noastre*. E timpul suprem de a rezolva aceste două chestii, hotărâtoare pentru soartea și viitorul monarhiei noastre.

Va trebui însă se avem înaintea ochilor numai raporturile faptice, va trebui să ne facem socoteala numai cu factori reali, nu cu factori închipuiri, văzuți numai de cei ce-i caută prin nori. Faptul e, că noi astăzi în Balcani n'avem pe partea noastră, decât numai statele învinse, cu totul istovite: Bulgaria și Albania. Si chiar și pretenția acestora e foarte dubioasă. Bulgaria e strâmtorată de tot între strictele păzitoare ale păcii dela București: România, Sârbia, Grecia, și nu se poate mișca de loc. Apoi influența rusească e și astăzi sigur tot atât de mare acolo, ca a diplomației noastre, și ea va griji să nu se peاردă din sufletele Bulgarilor convingerea, că pentru nefericirea care i-a ajuns, în aceeași măsură, ca Daneff și ca Rusia, e de vină și diplomația noastră. Să ne aducem numai aminte de depeșa indemnizație de pace a Tarului și de vorbirea răsboinică, rostită în parlamentul ungar, în numele ministrului nostru de externe.

Indemnați de aceasta vorbire, și contând cu siguranță la sprijinul monarhiei noastre, pus în vedere în vorbire, s'au aruncat Bulgarii, deveniți acum grandomani și nesațioși, în al doilea răsboiu balcanic, care a fost pentru ei cea mai mare nefericire, din care nu i-a mai putut scoate nici diplomația noastră.

Iar că Albania ce valoare reprezintă astăzi pentru noi, e lucru cunoscut. I s'au făcut amputări dure-roase, tăindu-se din ea părțile cele mai pline de viață: orașele frumoase și avute, ținuturile productive, și reducându-i-se, astfel poporaționea dela

două milioane la 800.000 de suflete. S'a creat, în loc de o Albanie mare, o Albanie astăzi fără putere de viață, pe care însă diplomația noastră o prezintă ca pe cea mai mare isbândă a ei, considerându-o și de un factor chemat să susțină echilibrul.

Bine ar fi să fie așa. Dar șiretenia diplomației rusești și italiene a făcut, ca noi, după renunțarea dela Sangiac, să fim despărțiti pe uscat de Albania. Iar pe apă Italia are legătură mai apropiată și mai ușoară cu ea. Italia deja astăzi ne-a întrecut în Albania, pe calea industriei, a comerțului, și a chestiei școlare. Italia poate să aibă cu timpul dela Albania tot ce vrea, iar noi absolut nimică, decât cel mult poate un răsboiu cu Italia, pentru Albania, care, aşa cum a fost formată, va fi un vecin măr de ceartă între Italia și monarhia noastră.

Limba maghiară

în școalele noastre confesionale.

(Urmare).

In altă direcție s'a dezvoltat metoda interliniară prin o nouă metodă sintetică. În textele întrebuișate de reprezentanții metodei interliniare obvin părți, cari ele înseși au trebuință de explicări și comentare, pentru a putea fi înțelese; aceasta e o scădere în detrimentul învățării limbii. Pentru a scăpa de acest neajuns, au întrebuințat, mai întâi Seidenstücker, apoi Plötz și alții, în locul textului continuativ, propozitii singurative, fără legătură internă între ele. Această metodă începe cu ziceri complete și ușoare, fără a da însă reguli sau note sub text; pe acestea are să le afle elevul condus fiind de învățător. Ele-vul are deci posibilitatea să fie activ și să lucreze independent de manual. — Mai târziu s'a ușurat munca învățătorului, intrucât autorii cărților a-

FOIȘOARĂ.

Femeia virtuoasă.

Traducere din engleză,
de Traian Scorobeu, preot.

(Urmare.).

I se desfac vederi, pe cari mame să nu le are și simțește impulsuri pe cari mame să nu le-a experiat. Ea le întâmpină cu drag. Dar acestea nu o înstrăinează de mame. Si deși totuși respectă convingerile mamei sale pe care ea nu le mai are, mame să încă respectă convingerile pe cari nu le-a avut niciodată.

Tovarășa și confidența mamei sale, ea devine tovarășă tatălui său, fără să și dea seamă de aceasta. Ea nu crede că șefurile și politica sunt lucruri plăcute de noi, că ar fi ceva vrednic de desconsiderat, chiar dacă deodată nici nu înțeleg că se cade. Ascultă aceste lueruri la început ca din distractie și pe înțelesul cu oarecare sete, când în cercul prietenilor casei tatăl le discută. Si din conve-nția lor se pomenește cu o mulțime de cunoștințe despre afacerile financiare, ne-gușoarești, politice, juridice, pedagogice și teologice, încă întrece pe prietenile ei, cari au învățat acestea numai din școală, sau

le-au citit prin cărți. Într'o bună zi numai surprinde pe tatăl său cu o întrebare, care dovedește cum i s'a copt mintea ei ca unei femei în toată puterea, și de aici încolo tatăl și femeia sunt camerazi intelectuali. Si astfel când aduce dela școală acasă reflexuni și impulzuri de viață mai largă decât cele știute acasă, ea primește de acasă influența unei vieți cu mult mai practice, decât cele ce se pot căști în școală. Ea își însușește contribuind și contribue însin. Fiindu-i tovarășii săi de toate zilele tatăl și mama, aceștia încă simțesc influența creșterii sale superioare și astfel easa înțelegă se schimbă însușindu-și un gust mai nobil în artă, în literatură pe urma ficei purtate în școala luate.

Zugrăviturile de pe păreți se înlocuiesc cu tablouri artistice, și în locul broșurilor este se procură o serie din autorii clasici. Tatăl mama, fratele, soră, fiecare și-a trăit felul său de viață, dar, întrucât unul altuia sunt membre, viața casei e mai bogată și mai nobilă, decât o ar fi putut face numai unul singur. Da! mai bogată și mai superioară prin contribuția fiecăruia cu experiențele și cu sufletul său.

III. Mireasa.

Ea nu a alunecat în iubire. Ea a sbrat, nu a căzut. Ea s'a înălțat într'o nouă viață, într-o născut o nouă experiență.

Poate că a venit așa de-o dată, o a năpădit în surprize sale furtunatice, ori poate să s'a ivit pe înțelesul și nici nu a luat sâma până să a trezit încătușat de dragoste. Înțocmai cum razele soarelui se prind viclean de floare și boboci pe nesimțite și desface petalele roșii, așa se deșteaptă unele suflete atinse de raza dragostii, și fără să-și dea sămătatea trece în treaptă femeiei.

In amândouă cazurile dragostea e care face minunea.

Ea nu și cunoștea secretul înimii sale. Ori și de la-a stănt, ea nu-l poate spune cuiva — nu, nici chiar și ei. Numai ea știe că înțeluntrul ei e o comoară secretă cu un loc sfânt. Dar ea nu are cheia, și ce e închis acolo nu trebuie să știe nimenea, nici chiar ea. Ea e o stranie contradicție și față de sine. Ea n'are liniște când el e departe, și când e de față să tăcuță, neștiind de ce, și ar vrea să vorbească și o înecăci cuvântul. Se dojenește pe sine de ce nu e ce vrea să fie, dar este sau e pe cale a deveni alta.

Așa ne putem închipui o sămîntă pe care raza soarelui o silește pe nevrute să încoțească și nu îndăznește nici să easă din sfera vieții și familiare învăluite de pământ, nici nu este în stare să reziste impulsului; sau un biet puigor chemeat irezistibil la viață nu îndrăznește să rumpă coaja ouului, nici nu se mai poate lăsa încătușat în casa prunciei lui.

La urmă — când dragostea a mijit — el vorbește. Si atunci ea înțelege.

El are cheia cămarii secrete, din care imaginea lui apare. El și-a dovedit numai dreptul să străbată în acea cămară, a cărei cheie o are. Si dacă ea stă la îndoială, nu e fiind că nu se încrede în el; ci pentru că și nu-și crede.

Ea are lipsă de confidență lui, ca să-și învingă nelincerearea sa. Si când a biruit, ea se dă lui fără rezervă. Toată ziua își căntă cu duioșie canticul, schimbă de ea anume să-și măngâie inima:

„El i-al meu, el i-al meu, el mi-a spus că este al meu. Da! numai al meu.”

Si când i-l căntă seara canticul acesta fericit al postului: „Ei e a mea”, și-l cantă și, cum singură l-a modificat.

Conversațiile tinereții și palavrele amuzilor pentru ea de aici încolex nu mai au nici o atracție, nici un interes. Glumele folilor umoristice despre dragoste, cimiliturile drăgoioase și cochetările sunt pentru ea o blasfemie, Romântele de dragoste și povestile erotice pentru ea și-au pierdut farmecul, ele sunt atât de reci și stângace ca să spună adevărată poveste a dragostei. El însăși e română, ea singură e poezia.

Si când ziua cununiei vine, ea nu doar să se steargă din serviciul divin făgădăință că se suține. Nu se cugetă la aceasta, dar o face.

șezără înaintea textelor vocabulele încă necunoscute, apoi paradigmă pentru exercitarea regulelor gramaticale, împreună cu acestea, iar textul în limba străină sau cea maternă servea pentru a-l traduce din sau în limba străină. La sfârșit urma un mic dicționar. În toate astfel cărțile, învățătorul devenea de prisos, deoarece elevul avea numai să învețe cuvintele, paradigmă și regulele, apoi să traducă. — A vorbi însă nu putea să învețe. Cu atât mai puțin o putea aceasta după metoda istorică-genetică a profesorului Lindner și Mager, care legătă studiul elementelor limbii de rezultatele studiului comparativ, al etimologiei și al dezvoltării istorice a limbii. Servicii puteau aduce aceste cărți numai acelora care vorbesc să facă un studiu sistematic gramatical, nu însă acelora care vorbesc să învețe a vorbi o limbă.

Scopul acesta practic în școală nu-l putea servi nici una dintre metodele tratate până aici. Ele pot mijloci o cunoaștere a limbii din punct de vedere al construcției ei și o cunoaștere mai mare sau mai puțină a textelor cetite. O limbă modernă se învăță însă și pentru a fi vorbită; iar la acest scop nu se poate ajunge pe nici una din căile arătate până aici. Atunci și-au adus oamenii iarăși aminte de Comenius, care propunea odată, demult, în al său «Orbis pictus» limbă latină pe baza intuiției. Un profesor din Hamburg, Louvier, apoi altul din Frankfurt, Ducotterd au dat iarăși viață principiilor didactice ale lui Comenius și au întemeiat metoda intuitivă. El plecară la instruirea limbilor moderne dela limba vorbită luană ca bază tablouri de intuiție. Scopul nemijlocit era să se obișnuască urechea cu sunetele limbii străine. Cu timpul au ocupat locul tablourilor obiecte reale, intuiția directă fiind din toate punctele de vedere superioară tablourilor, contactul direct al sensurilor cu lumea reală, fără mijlocirea tablourilor, desvoală în elevi un interes mai mare. Imprejurimea imediată a elevului, școala, untensiile, îmbrăcămintea, corpul, viața elevului etc. dău material bogat de conversație și totodată și mai atrăgător. Învățătorul arată obiectul și îi spune numele în limba străină; elevii repetează singuratici și în cor, până li se întipăresc numirile în memorie. Urmează descrierea obiectului; învățătorul pune întrebări, pe care elevii le repetează și răspund apoi în propoziții întregi. Răspunsul e la început defectuos, dar alți elevi, apoi învățătorul îl corectează și apoi îl repetează toți în cor. După aceea se scriu și se cetesc cuvintele și propozițiile, pe tablă, în caet și în carte. Pe aceste principii

Ea nu dorește să supună lui o voință îndărătnică, ci voință lui să o facă și.

Ea își dorește un suveran și e veselă că l-a sfidat, în el. Ea răde de reformatoare virgine, care încă nu cunosc taina iubirei și protestează împotriva supunerii femeii. Aceasta e chiar ceea-ce dorește, și acum privește cu amusare, și nu e compătimire, la cele ce nu sunt roabele iubirii. A se dedica cu totul casei, și părăsi numele, și închinde toată ființa sa căsnicie, aceasta e ambia ei bucurioasă, care copleșește toate ambițiile.

Ea crede ceea-ce spune apostolul Pavel și până aici n'a înțeles: „Muieri, supune-veți bărbatilor vostri, ca Domnului. Pentru că bărbatul e cap femeii, precum Cristos e cap bisericii”. Această loialitate, această jertfă li aduce ei multă desfătare. Ea cunoaște, cum n'a cunoscut până acum înțelesul cuvintelor: consacrat, devotament, jertfă. Ea crede, iarăși și în acele cuvinte ale lui Pavel: Bărbat, iubiti-vă măriile voastre precum și a iubit și Cristos biserica sa, și s'a dat pentru ea. Ea crede că mirele ei tot astfel o iubește și iubirea lui o înconjură de veselie mare.

Oare nu are ea indoieli, n'are temeri? Da, uneori. Indoieli cari îi încătușează credința spre a-i-o întări, temeri cari îi pădesc bucuria spre a-i-o mări. A ei este bucuria unuia, care a aflat o comoară atât de mare, încât nu-și poate imagina că e într'adevăr a lui, dar mirarea ei, deși nu

se bazează și dicționarul lui Pierre Larousse, «Petit Larousse illustré», care în loc de traducerea cuvintelor dă icoana obiectelor și circumscrimeri. Această metodă a fost introdusă în școalele americane și a fost și este încă exploatață, pentru căștig material de Berlitz, care i-a dat numele de «metoda Berlitz» sau »metoda directă« J. Carré a numit-o «la méthode maternelle», penetrând pe baza intuiției se învăță limba străină, după cum s'a învățat limba maternă. Condițiile principale ale acestei metode, sunt ca înțâi de toate învățătorul să vorbească corect și fluent limba, să vorbească cu elevul numai în limba străină și elevul încă să caute și exprima gândurile numai în acea limbă. Pentru a putea folosi cu rezultat această metodă e de lipsă, ca învățătorul să aibă o educație pedagogică, să împărtă elevii în grupe mici și să dea instrucția într'un număr cât mai mare de ore, altfel în lipsa de pricere și de tact pedagogic elevii vor pierde înțâdată interesul pentru limbă, nu vor putea învăța o pronunție corectă și vor uita aproape tot dela o oră la alta. În clase împopulate și în puține ore nu se poate ajunge la rezultat. O altă condiție de foarte mare importanță, reclamată de această metodă, este ca și mediul, în care trăesc elevii să întrebuințeze în viață de toate zilele această limbă, altfel nu vor învăța niciodată ca să o știe vorbi. — S'a crezut, că metoda aceasta este o metodă naturală, penetrând ea nu ia în ajutor limba maternă; învățătorul arată obiectul ori indică acțiunea și o numește în limba străină; deci elevul ar învăța-o precum a învățat limba maternă.

Mai întâi însă să mai fac amintire de alte trei metode, apoi voi reveni asupra acestei asemenei. Acestea sunt metoda analitică-directă, metoda serială sau Gouin și metoda mijlocitoare.

Metoda analitică-directă, care se mai numește și metoda analitică-intuitivă sau metoda naturală sau metoda intuitivă modernă, s'a născut pe urma năzuințelor timpului modern de a reforma învățământul limbilor moderne. Importanța mare ce se dă astăzi învățării limbilor moderne atât din punct de vedere al studiilor filologice, cât și din punct de vedere practic, al folosului pentru viață de toate zilele, a dat ansa la un studiu mai intensiv al metodicei limbilor moderne din punct de vedere pedagogic, mai ales în sănul școalei Herbartiane. Primul impuls l-a dat profesorul universității din Marburg, W. Viëtor, prin scrierea «Qousque tandem». Reprezentanții acestei metode cer: îngrăjire și exercitare metodicală a pronunției, între-

buințând rezultatele fonetice și ale fiziolgiei sunetelor, dar fără a da reguli, ci în mod practic; pe baza intuiției și a lecturii, nu a gramaticei, să se instrueze limba; lectura trebuie să prezinte un întreg încheiat, nu propoziții singurative; traducerea și limba maternă sunt excluse, locul lor îl ocupă limba străină ca limbă de propunere, iar regulele gramaticale se află după metoda analitică-inductivă, ca în primul învățământ al limbii maternă, reproducerea verbală a textelor cetite este un mijloc cardinal al acestei metode. Ca punct de plecare se ia intuiția directă și se începe deoseptul cu limba vorbită, apoi se trece la cîștig, scris, etc.

Față de acest curent extremist, care eschide cu totul din instrucția unei limbi străine limba maternă a elevilor, s'a format ca o reacție mijlocitoare, indicând o direcție mai moderată. Studiind mai de aproape principiile pedagogice și psihologice, pe care trebuie să se bazeze învățământul limbilor moderne, reprezentanții acestei metode moderate au ajuns la convingerea, că afirmația extremităilor că elevii pot ajunge să cugete în limba străină, este o utopie. Astfel au răsturnat baza metodei «naturale», arătând că o metodă naturală nu poate să existe, o limbă străină nu se poate învăța în același mod ca limba maternă. El au luat deci în ajutor limba maternă ca mijloc ajutorul. Au revenit la exercițiile de traducere, penetrând prin ele numai se poate ajunge la o înțelegere deplină a subtilităților și insușirilor specifice ale limbii străine, prin traducere devin conștiente deosebirile dintre două limbi. În acest sistem nu mai este vorbirea scopul principal; ei îi revine rol corăspunzător, care nu are să mai fie pagubitor celorlalte părți ale studiului unei limbi. Gramatica se învăță pe cale inductivă, dar în mod sistematic. Această metodă are foarte mulți reprezentanți și aflat o răspândire mare printre bărbății de școală.

Din același principiu, ca și metoda modernă intuitivă, pleacă și metoda serială alui Gouin, anume dela postulatul de «a urma calea naturii și a învățării limbilor moderne atât din punct de vedere al studiilor filologice, cât și din punct de vedere practic, al folosului pentru viață de toate zilele, a dat ansa la un studiu mai intensiv al metodicei limbilor moderne din punct de vedere pedagogic, mai ales în sănul școalei Herbartiane. Primul impuls l-a dat profesorul universității din Marburg, W. Viëtor, prin scrierea «Qousque tandem». Reprezentanții acestei metode cer: îngrăjire și exercitare metodicală a pronunției, între-

servește de material de conversație, de aceea se vor trata numai astfel de materii, pe care elevul e în stare a și le reprezenta. Materialul îl grupăză în ziceri, aranjate după legătura internă dintre ele, o astfel de grupare formează o «serie». Sistemul întreg conține cinci serii speciale cu cîte 50 de exerciții, cu totul vreo 50,000 de ziceri. La început ia în ajutor limba maternă a elevilor. Învățătorul vorbește necontent, pentru că se obișnuiește urechea elevilor cu sunetele limbii și să-și insușiească astfel o pronunție corectă, de aceea învățătorul trebuie să aibă multă abilitate în vorbit și să cunoască temeinic limbă.¹

Afară de aceste metode astăzi aflăm o mulțime de metode nouă; aproape fiecare carte, ce apare, poartă un nume nou, de obicei după numele autorului. În fond însă se deosebesc puțin de metodele descrise. Interesantă este încercarea lui Viëtor, de a pune în centrul învățământului numărul și de a grupa în jurul numerelor întregul material de vorbit.

II. În cea mai multă metode aflăm ca postulat al corectității metodei principiul, ca elevul să învețe limba străină precum a învățat limba maternă. Postulatul acesta a fost dovedit de filologi și pedagogi cu autoritate de o cerință imposibilă, de un principiu care nu se poate justifica cu rezultatele psihologiei moderne. Astfel profesorul W. Falkenberg spune, că acesta este un postulat care nu se poate îndeplini. El citează pe filologul Henry Sweet, care zice, că învățarea unei limbi străine este un proces atât de nenatural, cum numai se poate închipui; pe profesorul școalei reale superioare din Weissenfels, Dr. Löwisch, care susține, că părerea că o limbă s-ar putea învăța fără ajutorul limbii materne, în felul cum își învăță copiii limba mamei lor, conține un lucru imposibil, penetrând influența continuă a limbii materne și stă împotriva; în sfârșit pe directorul gimnaziului din Vegesack, Dr. Nagel, care într-o disertație asupra metodei imitative și inductive ținută în societatea filologică din Bremen, zice că o metodă «naturală» de a învăța o limbă străină nu există, deoarece natura este satisfăcută prin insușirea unei limbi, a celei materne.

Un puternic imbold intern, imboldul susținerii proprii este cauză, care contrâng copilul să învețe limba maternă. Cele dintâi gângăviri ale unui copil sunt deja productul unei trebuințe, a trebuinței de a da expresie simților și poftelor sale, aşadar unor procese interne. Copilul aude încontinuu sunetele limbii vorbite în jurul său, începe a le înțelege rostul, și astfel «încă înainte de a avea facultatea de a vorbi, se desvoltă în el pricerea limbii».² Deodată cu îndestulirea acestei trebuințe încetează și insușirea unui nou material de vorbire. Îndeletnicirile și mediul, în care trăește un individ, determină măsura până la care tinde să se apropie și să se perfecționeze într-o limbă. De aceea aflăm, că acele categorii de oameni, a căror activitate spirituală se desfășură între margini mai înguste, sunt stăpâni numai peste o parte mică din dicționarul bogat al limbii. Dacă împrejurările traiului și mediul o impun, învăță în măsura în care o cere trebuința și limbii străine. A învăță însă o limbă

pe care-l iubește. Singura ei voință e să-l ajute să-și împlinească scopul vieții lui, și ajutându-l să-și împlinească scopul vieții lui să fie tot mai nobil și mai mare. Taina sfintei treimi nu mai este azi taină pentru ea. Ea poate simți și înțelege cum pot fi trei persoane într-un Dumnezeu, de cand în experiența sa sunt două persoane într-o viață:

Două inimi încălzite de o viață.

Suprema ei dorință e să facă viața lui nobilă, mai nobilă decât visase ca să o facă. Viața lui? Nu! Viața lor. Pentru că viața lor e una și ea „să dat acestui om ca o melodie cerească unui cântec sublim”.

Ce e mai prețios, muzica ori libretul? E greu de răspuns. Dar e sigur că o melodie perfectă nu se poate crea unui cântec vulgar. Si numai pentru acest reson ea își păstrează independenta cugelării. Cu așa mare jaluzie, ca să poată să sfătuitoarea lui cuminte. Ea privește viață printr-o deosebită fereastră.

In atmosferă curată a casei problemele vieții apar cu totul altfel, ca în lumina întunecată de pe stradă. El nu e eșoul miti lui, nici tainele amări opiniilor lui oraculare. Dorințele ei personale sunt supuse unei dorințe să facă viața lor conjugă nobilă; dar fiind că ele sunt așa fel supuse, viața ei este mai tenace, judecata ei mai clară și mai calmă.

(Va urma).

¹ Cf. H. Schwochow, Kurzgefasste Methodik des fremdsprachl. Unterrichts. Lp. 1905. ed. II. de E. Ruszczinski. — W. Falkenberg, Ziele u. Wege des neusprachl. Unt. Cöthen 1907. — W. Viëtor, Die Methodik des neusprachl. Unt. Leipzig 1902. — Prof. B. Röttgers, Methodik d. franz. u. engl. Unt. Berlin 1913. — B. Eggert, Übungsgesetze im fremdspr. Unt. Lp. 1911.

² (Vreschner, Die Sprache des Kindes. Zürich. Leipzig 1912 ed. 8. pag. 182 urm.; Baldwin-Ziehen, Die Entwicklung des Geistes, Berlin 1898 pag. 399).

IV. Sofia.

In viață conjugală este: „Nici egal, nici neegal; ci fiecare întregindu-se împreună, unindu-se în cugă, în scopuri și într-o voință, două inimi hrănite și conduse de o singură viață“.

Ea răde, când reformatorul cinic susține că ea și a închiriat independența pentru a se îngrijii de cost și de îmbrăcăminte. Independența economică nu are nici un far-mec pentru ea; nu-și bate capul cu problema vieții femeiei măritate. Afirmația că nu-și mai are voință să se judecă se, o consideră drept amuzare.

Voința ei nici când nu a fost atât de puternică ca tocmai acum, și fiecare zi de când e măritată, această voință devine tot mai puternică.

Dorința ei statornică nu e să fie neatarnătoare, ci atarnătoare de bărbatul,

străină în mod natural, adecă astfel, precum am învățat limbă maternă, aceasta se poate într-un singur caz: atunci când copilul mic ajunge într-un mediu unde nu aude altă limbă vorbită; atunci, nu este încă stăpân pe limbă sa maternă și poate învăță limbă străină, poate cugetă în această limbă fără ajutorul celei materne; atunci însă limbă pe care o învăță, o învăță ca limbă maternă, și cea a părinților săi va fi pentru el limbă străină.

(Va urma.)

Conferențele învățătoarești

Convocare.

Conform cu dispozitile §-ului 13 din Regulamentul pentru conferențele învățătoarești, prin aceasta se convoacă învățătorii din protopresteratul Turda la conferența triunată pe Marti în 1/14 Aprilie a. c. la 9 ore a. m. la școala noastră din Turda cu următoarea:

Ordine de zi:

1. După invocarea Duhului sfânt, deschiderea și constituirea conferenței.

2. Discuție asupra propunerii comisiunii permanente referitoare la starea învățământului și la dezvoltarea lacunelor seminalelor. (Disp. cons. Nr. 1572/1914.)

3. Învățământul alternativ și introducerea lui în școalele noastre. Temă luate de Ioan Moldovan și I. Mețian. (Circular consistorial Nr. 1721/1914.)

4. Electricitatea (Soniera) prelegere practică, de I. Bîză.

5. Cântarea, prelegere practică de V. Roșca.

6. Alegerea delegaților la examene.

7. Propunerii.

8. Încheiere.

Turda, la 15 Martie 1914

Jovian Murășanu
prot.

Colectă pentru rezidirea seminarului.

Continuăm cu publicarea colecțiilor deschise în arhidieceză pentru adunarea de oferte benevoale pe seama seminarului «Andrei» din Sibiu, supus reedificării.

Colecta preotăiei din tractul Săliște, întrată la consistoriu, a dat următorul rezultat:

1. Dr. Ioan Lupaș, prot.	200-
2. Nicolau Isac, par., Topârcea	105-
3. Valeriu Popoviciu, par., Sibiel	100-
4. Iacob Șteflea, par., Săliște	100-
5. Ioan Hanzu, par., Cacova	100-
6. Dr. Dumitru Borcea, p., Săliște	100-
7. Ioan Popa, par., Săliște	100-
8. Ioan Manta sen., par., Gurariului	100-
9. Ioan Manta jun., par., Gurariului	100-
10. Nicolae Răchițan, par., Galeș	100-
11. Ilie Iosof, par., Galeș	100-
12. Vasiliu Suciu, par., Topârcea	100-
13. Petru Juga jun., par., Tilișca	100-
14. Alexandru Vlad, par., Mag.	100-
15. George Itu, par., Vale	100-
16. Emilian Stoica, par., Aciliu	100-
17. Aron Flucuș, par., Săcel	100-
18. Ioan Iosof, par., Tilișca	100-
19. Simeon Alămorean, par., Alămor	100-
20. Ioan Predovicu, par., Amnaș	100-

Invățătorii din acest tract au contribuit cu următoarele sume:

1. Stanciu Stroia, inv., Cacova	Cor. 50-
2. Ana N. Comănicu, inv., Gurariului	50-
3. Nicolae Hanzu, inv., Gurariului	50-
4. Ioan Avram, inv., Gurariului	50-
5. Ilie Arsenie, inv., Gurariului	50-
6. Gheorghe Itu, inv., Mag.	50-
7. Gheorghe Miha, inv., Săcel	50-
8. Ioan Dobrotă, inv., Sibiel	50-
9. Nicolae Bembea, inv., Sibiel	50-
10. Dumitru Lăpădat, inv., Săliște	50-
11. Iuliu Crișan, inv., Săliște	50-
12. Constantin Criștiu, inv., Săliște	50-
13. Petru Giura, inv., Săliște	50-
14. Antonie German, inv., Săliște	50-
15. Emil Păcală, inv., Săliște	50-
16. Cornelia Stoica, inv., Săliște	50-
17. Elisaveta Comăsa, inv., Săliște	50-

18. Ioan Bratu, inv., Tilișca	50-
19. Daniil Suroiu, inv., Tilișca	50-
20. Ioan Știrban, inv., Topârcea	50-
21. Cornel Schiau, inv., Topârcea	50-
22. Ioan Isacu, inv., Topârcea	50-
23. Vasile Băraianu, inv., Topârcea	50-
24. Constantin Tipuriță, inv., Vale	50-
25. Ioan Chioarui, inv., Vale	50-
26. Ioan Danco, inv., Amnaș	30-
27. Ioan Răchițan, inv., Galeș	30-
28. Ioan Iacob, inv., Săliște	30-
29. Gheorghe Păcurariu, inv., Tilișca	30-

desupra de ev' aviosul sțul Nicolae, sau de Mica Frecescă, pusă mai la o parte pe părte.

Casa omului ar trebui să fie o școală creștină și legii lui. O adevărată casă românească se cunoaște pe icoane și țesături: că e creștină și românească, ceea ce nedespărțit. Sunt dar și forme externe, care ne tradează.

Trebue ferit poporul de cu vreme, și provăzut cu bună hrană sufletească, pentru ca să nu scădă în credință, mai ales în aceste zile critice, când sectele caută să ademniască prin simplicitate și forme ușoare.

Iar supunerea unei critici a cărților de rugăciune existente, din partea celor cineați (profesori și buni teologii), ar fi foarte binevenită.

„Asociația” apoi prin broșurile cele desfășurate printre membrii ei ajutați, ar putea apropia în fiecare număr și tipăriască și căte o rugăciune frumoasă, ba chiar și unele părți din sfânta Scriptură.

NOUTĂȚI.

Pastorele Monarhului. Din Viena se scrie că arhiducele Francisc Salvator și soția sa arhiducesa Maria Valeria, cari cu familia lor au locuit dela Crâciun tot la Schönbrunn, au plecat la Wallsee. Monarhul, care de mult timp n'a mai fost la Wallsee, în anul acesta cum se crede va petrece acolo săptămâna de sărbătorile Paștelor. Călătoria are să se facă în Japonia mare; iar Luni după sărbători, suveranul se va întoarce la Schönbrunn. În ultima săptămână din Aprilie va urma apoi sosirea Monarhului la Budapesta.

Moștenitorul de tron la Pola. Arhiducele Franz Ferdinand a luat parte Duminecă la liturgia celebrată pe vasul de răzbuciu *Vribus Unitis*, după aceea a vizitat casinoul militar, unde a dat un dejun la care erau invitați înalții funcționari dela marină, și dele autoritățile civile și militare din Pola. După amiază la 3 cr, principalele moștenitori a plecat cu vaporul Lacroma la Miramar, unde a sosit seara.

Dela societatea pentru fond de teatru. Comitetul societății s-a întrunit Sâmbăta la Brașov în sedință plenară, sub președinția dñi Dr. ALEXANDRU Vaida-Voevod. Demisionând din comitet dñi G. Dima, conducerea afacerilor de vice-președinte s-a încredințat dñi V. Goldiș Secretar a fost aleș dñi Dr. T. Brediceanu. O comisie alcătuită din dñi Vaida Voevod, Branisce și T. Brediceanu și însărcinată să studieze nou program de acțiune a societății. Una a ajutor de 1200 coroane s-a votat dăoarei Lia Pop pentru competarea studiilor săle la Paris. Să mai hotără, să se dea sprijin moral pentru nou turneu teatral al trupei dñi Victor Antonescu.

P. rastas. Duminecă în 5 Aprilie n. la orele 10 a. m. se va celebra în biserică din Brașov Scheiu și a Sfetei Adormirii din Brașov. Cetate parastas solemn în memoria iulilor reposați, în a căror memorie s-au făcut donații pentru masa studenților români din Brașov, precum și în memoria profesorilor reposați ai școalelor medii și comerciale superioare gr. or. române din Brașov.

Ape mari. Din numeroase ţinuturi ale țării noastre sosesc stiri despre daunele mari cauzate zilele acestea prin vfoare și ploii torrentiale. În deosebi au suferit mult unele comune băinătene. — D. Austria și din străinătate asemenea se anunță potopuri, urmate de intrerupere comunicației și de pagube considerabile.

Ieșii din partidul guvernamental. Deputații săsi Brândsch și Kopony și-au dat demisia din partidul guvernamental, pe motiv că statificarea anunțată a administrației atinge adânc interesele săsești, iar declarațiile ministrului președinte Tisza, cu privire la legea de naționalități, sunt în contrast cu programele, pe baza căreia au fost aleși deputați.

Călătorie de studiu. E evii din clasa a 7-a dela gimnaziul nostru din Brașov vor face, ca și în anii precedenți sub conducerea dñi profesor Dr. Iosif Blaga, o călătorie interesantă de studiu. Itinerarul este următorul: Budapest, Fiume, Abazza, Venetia, Fierze, Roma, Neapole, Pompei, Vesuv, Capri, Brindisi, Corfu, Atena, Constanta, — și de aici acasă.

A apărut melodiosul Vals „Beaux Souvenirs”, dedicat principelui moștenitor George al Greciei, de sublocotenentul Mircea Pipos din regimentul 10 artillerie din București. Se văd de vânzare la librăria arhiepiscopală manului în fruntea casei, în odaia cea mare,

Sedintă publică vor linea societățile de lectură ale studenților dela g'mnaziu și școală comercială superioară greco-orientală română din Brașov Duminecă, la 23 Martie în sala festivă a edificiului gimnazial. Începutul precis la 3 ore p. m. Oferte benevoale se primesc cu mulțumită și se vor chita în public. Venitul curat este destinat: jumătate pentru fondurile Societăților de lectură, iar jumătate pentru masa studenților români din Brașov.

Timbrel nouă. Cu zua de 1 Aprilie s'au pus în circulație în toate tările coroanei ungare timbre noi și anume în 35 de variante. Acestea sunt următoarele: timbre de 2, 4, 6, 8, 10, 14, 20, 24, 26, 30, 40, 50, 64, 72 fileri; de 1-20, 1-26, 1-50, 1-80, 1-88 și 250 coroane; mai departe de 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 20, 24, 30 și 40 coroane. Timbrele actuale se mai pot întrebuința până în 30 Septembrie 1914, iar de la 1 Octombrie încolo numai timbre nouă.

Floata aeriană. S'a terminat programă de launcării unei flote aeriene în Rusia. Guvernul a hotărât să se construească 326 aeroplane de tip comun și zece Dreadnought-uri aeriene. Se vor mai comanda o sută de aeroplane mai mici tip francez și englez. Toate lucrările acestea, privitoare la flota sburătoare, vor fi gata până la toamnă.

Reședința episcopului. Episcopul greco-catolic Stefan Miklóssy a hotărât ca reședința eparhiei să fie la Nyiregyháza. Deși ar fi rămas înai bucuros la Dobrițin, episcopul Miklóssy se simte indemnăt să părăsească orașul acesta, de oarece episcopul reformat Desideriu Baltazar a declarat în adunarea municipală, că episcopia greco-catolică în Dobrițin, ar putea da motiv „pentru turburarea vieții confesionale a orașului”.

Șefărșitul exploratorilor. Un explorator din Austria cu numele Mirco Seljan, care plecase pentru a face cercetări în America de sud, a fost omorât, cu toată probabilitate, de sălbaticii indieni impreună cu insătorul său O'Higgin. Ultimile stări dela Seljan, datează din 30 Martie anul trecut. O expediție, care a plecat să cerceteze urmele celor dispăruți, a găsit oasale duor bărbați în pădurile peruană. Oasele găsite se crede că sunt rămășițele nenorociților exploratori uciși de sălbatici.

Ştefania Botcar, născ. Mărginean, după un morb indelungat și greu, a decedat Luni în 30 Martie n. 1914 la 10 ore a. m. în al 37-lea an al etății și al 19-lea an al fericitei săsești, și a fost înmormântată Mercuri în 1 Aprilie n. 1914 la 2 ore p. m. în Bistrița. Odihnească în pace!

Titlu de doctor. Universitatea din Petersburg a acordat Luni titlul de doctor dăoarei Ostrovski. Este primul caz, când o femeie primește titlul de doctor la universitatea numită.

Aviația în serviciul poști. Franța este țara în care aeroplanele s'au întrebuințat pentru prima oară în scopuri poștale. Rusia urmă acum pînă la Franță. Prima incercare cu poștă sburătoare are să se facă între Petersburg și Nijni-Novgorod. Aero-clubul imperial rusesc a și intrat în legături cu ministerul de comunicații, care a primit planul cu bucurie. Deocamdată vor fi puse la dispozitie trei aeroplane tipul Farman sau Scorski.

DI Lazar Triteanu, asesor consistorial, a binevoită a se înscrive întră membru pe viață ai Reuniunii meseriașilor sibieni cu taxa de cor. 50, platibilă în 5 rate egale; dñi Ioan Banciu, casierul „Asociației” a plătit rata a 2-a și a 3-ia în total cu cor. 20, iar dñi Nicolae Moisin, fost comersant în Săliște, a platit rata a 2-a cu cor. 10. Fie ca exemplul dat de acești sărișinitori ai clasei noastre de mijloc, să așe că mai mulți imitatori!

La fondul Aurel Vlaicu, pentru ajutorarea tinerilor meseriași cu scop de familiarizare cunoștiștilor în străinătate, a îmai dăruit: Ioi Giurițan, paroh (Unguras), 1 cor., dna Paraschiva Iosif Marcu, 50 bani; Nicolae Todoran jun., comersant (Pianul de jos) și soția sa Ana n. Sîvu, cor. 2; Valeriu Judele, paroh (Mărgineni) și sica sa Viorica 50 bani; Ioan Igaaton, paroh (Crăciuneni), și soția sa Dora n. Antonescu, cor. 1; Paraschiva Florea n. Barna, (Homestead Par. America), 30 bani; Nicolae Răchițan, capelan (Galeș) soția sa Maria și fiul lor Horia 1 cor.; și Ioan Muntean, rotar (Turnișor-Viena), 50 bani. Starea fondului cor. 447,65. Pentru prinos aduce calde mulțumite în numele Reuniunii săcalilor români din Sibiu: Victor Tordășianu, președinte.

Nr. 295/1914 prot. (436) 3-3

Concurs.

Pentru intregirea postului de învățător la școală confesională gr. ort. română din Tichindeal, protopresbiterul Agnitei, se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”, cu următoarele emolumente:

1. Ca salar: subvențiune dela Preveratul Consistor arhidiecezan cor. 300—, dela comuna politică cor. 323—, 5% din arunc cor. 97—, sumele acestea se plătesc în rate lunare anticipative.

2. Folosința a două lunci în preț de cor. 160—, în total cor. 880—. Restul se va cere dela stat pe baza documentelor celui ales.

3. Locuință în natură în edificiul școalei.

4. $\frac{1}{4}$ jug. grădină.

Dela învățătorul ce se va alege se cere, să conducă elevii și să cânte cu ei în Dumineci și sărbători în biserică, să nu fie fost tras în cercetare disciplinară, ci să fi avut până acum o purtare morală bună și neșeptionabilă atât din partea forurilor bisericești, cât și administrative.

Doritorii de a ocupa acest post să aștearnă rugările adjucate cu documentele necesare la oficiul protopopesc din Agnita în terminul susindicate și să se prezinte în vre-o Dumineacă ori sărbătoare în biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 11 Martie 1914.

Ințelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Casa

din strada Rosenanger Nr. 12 (târgul biăozii), împreună cu local de prăvălie și de vânzare din mără liberă.

Pentru informații mai deaproape se primesc dela proprietar. (419) 1-3

Moșie de vânzare.

Se vinde aproape de Blaj lângă linia ferată principală (pentru emigrare) o moșie de 60 jugăre, arător, vii, fână, pădure cu intravilanul în mijlocul comunității, vis-a-vis cu cancelaria notarială cercuială, unde se poate deschide boltă, fiind numai două prăvălii și comerciu mare, pe care e zidit o casă de piatră din material bun și solid cu 4 etajii, culină, cameră, pivniță, șopru, grăduri sub coperis de tiglă, iar 2 suri, 2 cotețe, 1 ferdelei, 1 grăjd sub păie, 2 ecseri sub scânduri, 6 hambare, 2 cară, o căruță, mașini de sămână, de napi și nutreț (szekkavágó), mașină de săpat, pluguri și grape, cu toate rezervatele necesare împreună, cu 2 vaci și o iapă cu nutrețul pe timp de 3 luni în preț fix de 36 mil coroane.

Comasat într-o masă 47 jugăre, pălurea 11 jugăre, 311 st. în □, viile în 3 parci sunt roditoare de 7-8 ani și în anii aproape trăchiți a adus recoltă de 17-18 hectolitri, parii noi a costat 1912/13 560 cor.

Aceasta moșie se poate și esărândă pe 10 ani, cu arăndă anuală de 1800 coroane, care sumă este de a se plăti anticipativ. Sămânături din anul espirat sunt: grâu, trifoiu, lucernă cu peste o sută cară de gunoi bun, iar după grăduri girada de paje, și de gunoi, cu alte sute de care.

In tablă și în vii sute de pruni, meri, acați și sălcii. (440) 1-3

Cumpăraților sau arăndiașii să se ostenească în persoană la proprietarul

Ágoston Géza
Blaj (Balázsfalva) Nr. casei 89.

Râceala și tusa.

Fiecare știe, cât este de greu să scapi de râceala și tusa. În astfel de cazuri este de recomandat Emulziunea Scott să se întrebuneze continuativ, până se simte omul iarăși sănătos și întărit. Efectul bun al Emulziunii Scott se vede din alinarea tusei și din progresul în spre bine. Unii au suferit ani întregi de tusa și urmării a recelii și prin întrebunțirea Emulziunii Scott și au căștiat puteri nouă și dragoste de viață. (417) 52-

Emulziunea Scott este astă de gustoasă și se mistuează de ușor, că atât copii, cât și cei mari o iau bucurios.

Prețul unei sticle originale este 2 cor. 50 fil. Trimitete în marce postale 50 fil. la Scott et Bowne Viena VII. cu provocare la acest ziar și veți primi într-o apotecă o stică de probă.

Caut

spre cumpărare, eventual spre închiriere o casă potrivită pentru prăvălie sau biră.

Posed două licențe proprii.

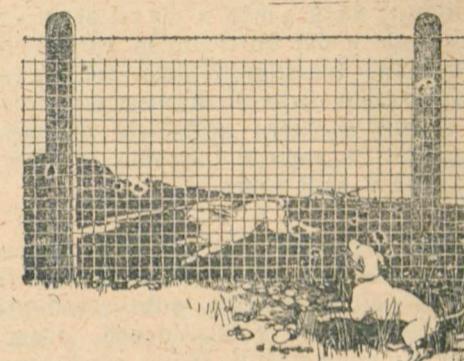
Doritorii vânzători de case a se adresa la Dl

Szabó Dénes

(439) 1-3 Sibiu Schwimmchulgasse 3.

Garduri colosal de ieftine.

Invenție sensațională.

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțunea neîntreținută a Impletituri-Hungaria. Se face numeță a patent. Mai din sărăcina suflată de zinc.

Prețul per metru quadrat 32 bani și mai mult.

A se comanda la singurul fabrant:

Alexandru Haidekker, Fabrică de grăduri, impletituri și gard, de sărmă. Budapest VIII Üllői-ut 48/92.

Serviciu ieftin, prompt și conștientios. Catalog ilustrat gratuit și franco.

(387) 8-20

Aspirin.**Tabletele de Aspirin**

Sunt la dureri de cap, măsele, reumatism, influență, etc. și alintătoare de dureri recunoscute. Căci primii tabletele veritabile de Aspirin, cereți apă, tablete de Aspirin „Bayer”. Aceste sunt în pachetare originală în tuburi de 10 tablete și 5 gr. și costă cor. 1.20.

Pentru fiecare tabletă să vede cuvântul Aspirin.

(2) (307) 8-20

Prima turnărie de fier sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier

Aviz:**„HOTEL BOULEVARD“**

Sub firma „**Hotel Boulevard**“ deschidem în decursul lunel Aprilie a. e., nou ziditul hotel, pe cel mai frumos și mai frecventat loc al Sibiului, colțul strădei Șiguna și Breter promenadă, cu restaurant elegant pentru publicul vorjor, precum și din loc.

„**Hotel Boulevard**“ e în toate părțile sale moderne și elegant aranjat și oferă un aspect admirabil peste munții Carpaților! 60 camere stau cu tot confortul dorit (conduct de apă rece și caldă), calorifer și (lift) ascensor la dispunerea oaspeților, autogara și un automobil distins la fiecare tren, care și pentru călătorii speciale să închiriază.

Restaurantul hotelului e elegant și placut aranjat sub condescerea și regia proprie a noastră.

Am primit apelul la chemarea noastră, ca să servim și mai departe ca și până acum circulației crescândă a străinilor. (433) 3-6

Ne vom năsiu a satisface toate dorințele reținute Onor. oaspeților noștri, rugându-Vă pentru binevoitorul sprinț cu

toată stima:

Haydecker & Kasper.

AVIZ!

Subscrise aduc la cunoștință Onor. public, că am deschis în Sibiu, Str. Gării (Bahngasse) Nr. 5

Cărciumă, Hală de bere, Restaurant.

In acest local se vor găsi în tot timpul beuturi bune și curate, precum și mâncări calde și reci bine pregătite și gustoase.

Se fac abonamente pentru Onoratul public d'n Sibiu cu cele mai moderate prețuri. Rog incercați și Vă veți convinge.

Cu toată stima: **Maxim Macarie,**
Hotelier.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

in Timișoara-Fabrie

se recomandă spre pregătirea clopotelor nove, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întrezi, armonioase pe lângă garanție de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mantuie de crepare. Cu deosebire sunt recomandate. (416, 37-62)

Clopotele găurile

o inventiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, care sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limele, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de către clopotele turnate după sistemul vechi, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg. turnat după sistemul vechi. — Mai departe se recomandă pentru fabricarea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru prăjirea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețuri ilustrate gratis.

Requisite de scris

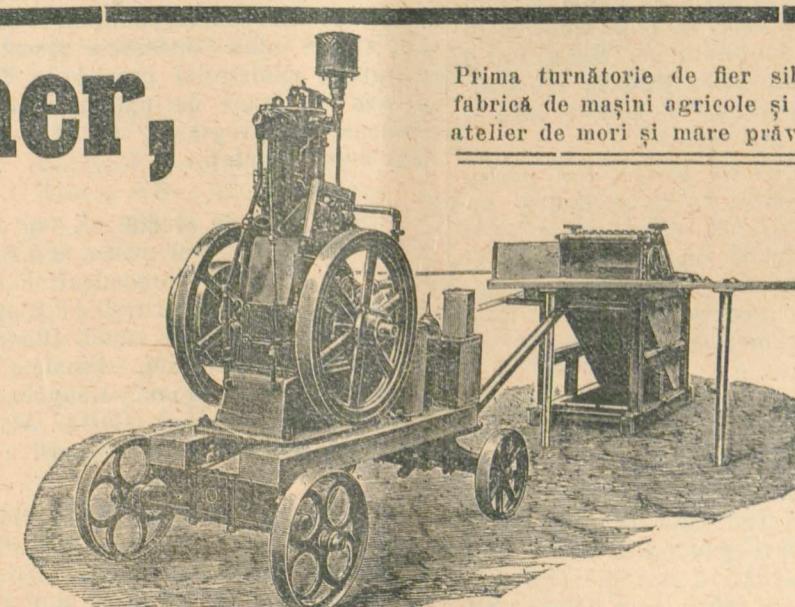
se pot procura dela

Librăria arhidicezana

Sam. Wagner,**Atențiuie!**

Doritorii de ași procura mori, cilindre pentru assortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unele agricole, mașini de lăcă, piuă pentru abale (pcstav), tot soiul de motocare dela cel mai mic și pără la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini, precum și Traverse, Cement, Tresie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuințioase la clădiri (edificări).

In bogata și bine assortata sa prăvălie de fier se găsesc toate sculele pentru meseriași, fierari,

Prima turnărie de fier sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier

Sibiu-Nagyszeben, Târgul făcului Nr. 1

tâmplari, dulgheri etc., cu prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informa în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea aceluia obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și fo comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă. (410) 5-52

Catalogul se trimite gratis și franco.